

En mulighet for å etablere normative utsagn på bakgrunn av deskriptive er å se på hvordan moralske egenskaper setter oss i stand til å leve godt. Den engelske filosofen Philippa Foot (Foot, 1958, s. 94–104) følger en slik strategi når hun argumenterer. Fysiske trekk som det å ha øyne og det å ha hender er bra, fordi det gjør oss i stand til å gjøre ting vi ellers ikke ville kunne gjøre. Men også det vi tenker på som moralske evner eller egenskaper (dyder), setter oss i stand til å gjøre ting som vi ikke kunne hvis vi manglet dem. Hvis du helt manglet mot, ville en del skremmende situasjoner være uhåndterlige for deg. Å beskrive en mangel på moralske egenskaper er å beskrive en skade som hemmer vedkommende. Måten MacIntyre og Foot argumenterer på her, er typisk for dydsetikken, og i kappitel 18, om dydsetikk kan du lese mer om hvordan Foot argumenterer.

Enkelte pliktetikere argumenterer med at vi kan erfare at vår egen fornuft stiller moralske krav til oss selv, helt uavhengig av både autoriteter og konsekvenser, og at moralen slik er en slags fornuftens faktum, et faktum som hver og en kan erfare i oss selv, og som gir opphav til normative krav. Enkelte utilitarister vil ta utgangspunkt i at det virker som et observerbart faktum at alle levende vesen synes å forsøke å unngå smerte og å oppnå nytelse. Det å avdekke noe som alle søker, er å beskrive dette som at alle oppfatter det som godt. Dermed forteller det oss noe om hvilke verdier vi bør legge til grunn for våre handlinger.

Det er et skille mellom er og bør, men spørsmålet er om dette skillet er så vanntett som Humes giljotin antyder. Flere klassiske tenkere innen etikken, slik som Bentham, Mill og Kant, aksepterer dette

skillet, men det er like klart at dette skillet er mer komplisert for dem enn et absolutt brudd (Bentham, 1789/1996, s. 11; Mill, 1863/2001, s. 35–41; Kant, 1788/2015, CPR 5:30). Det følger et viktig spørsmål i forlengelsen av spørsmålet om skillet mellom er og bør: Hvis vi aldri kan komme frem til normative utsagn fra en beskrivelse bare av det som er, hvor kommer moralen fra da?

14.3 Moralsk nihilisme: Moralene er en illusjon. Det finnes ikke noe rett og galt

I en diskusjon uttaler en venn av deg «Dødsstraff er galt». Hvis du er enig i dette utsagnet, så kan det synes som om du underforstått sier at dette utsagnet er sant. Hva er det som gjør dette utsagnet sant? Når du er enig i at jorda er rund, så sier du at utsagnet «Jorda er rund» er sant. Det som gjør utsagnet «Jorda er rund» sant, er at det finnes en fysisk planet, jorda, som er rund. Det er et faktum ved verden. Hvilket faktum ved verden skulle gjøre utsagnet «Dødsstraff er galt» sant? **Moralsk nihilisme** svarer at det ikke finnes noen moralske fakta som kan gjøre moralutsagn sanne.

Mange nihilister peker også på en annen grunn til at moralutsagn ikke kan være sanne. De tenker at moralutsagn ikke egentlig forsøker å si noe sant om verden, men bare gir uttrykk for smak og behag.

Moralutsagn er smaksutsagn på linje med andre smaksutsagn, for eksempel «Kaffe er bedre enn te.» Er dette utsagnet sant? Jeg mener utsagnet stemmer, men det er fordi jeg liker kaffe bedre enn te. Det betyr ikke mer enn at «Jeg liker kaffe.» Det er altså sant at jeg liker kaffe, men ikke allmenngyldig sant at kaffe er bedre enn te. Disse nihilistene tenker at moralutsagn fungerer på samme måte. De